

Arvoisat juhlavieraat, hyvät naiset ja herrat

Suomea on rakennettu talkootyöllä ja erään standardin mukaan. Sotien jälkeen 40-luvun lopusta 60-luvun alkuun rintamalta palanneet miehet ja Karjalasta tulleet siirtolaiset rakensivat yli 200.000 rintamamiestaloa, joiden rakentamisessa talkootyö oli voimissaan ja talot edustavat vieläkin jonkinlaista standardia. Kun rakennusaineista ja kaikesta muustakin oli pulaa, yhteisöllisyys auttoi vaikeiden asioiden yli, joltain löytyi vasara ja joltain nauvoja. Afrikkalainen sananlasku kuvaa hyvin tuon ajan ja ikäluokan tuntoja:

Jos haluat kulkea nopeasti, mene yksin.
Jos haluat kulkea kauas, mene yhdessä.

Tästä sananlaskun lähtökohdasta 70-luvun alussa eli tänä syksynä 40 vuotta sitten oli luontevaa perustaa PSK Standardisoinnin toiminta talkootyön varaan. Silloinkin oli monesta asiasta niukkuutta, mutta jollain oli piirustuslauta ja jollain tussit. Asiantuntijoiden määräkään ei ollut samaa luokkaa kuin nykyään, sillä suuret ikäluokat olivat vasta tulossa koulunpenkiltä työelämään. Eurooppalaisia ja kansainvälisiä standardeja oli vähän, jos ollenkaan ja menetelmiä jouduttiin kehittämään oman tietämyksen ja kokemuksen varassa. PSK halusi laatia standardeja, joita voisi verrata vaikka puolitoistakerroksiseen rintamamiestaloon. Se on tyyppitalo, toimiva ja edullinen ratkaisu, ympäristöystävällinen rakentaa vähäisen hukkamateriaalin vuoksi. Lisäksi piirustukset ovat kaikkien rakentajien käytettävissä. Tästä syystä PSK:n laatimiin standardeihin on ollut helppo sitoutua kuten rintamamiestaloonkin, joita on asuinkäytössä vielä 150.000.

PSK on ollut monessa asiassa onnekas. Toiminta alkoi SFS:n siipien suojissa ja sai kuin lahjaksi standardien laadintaan tarvittavan toimintatapakulttuurin. Teollinen rakentaminen jatkui maassamme, mutta parhaita käytäntöjä ei ollut saatavissa yleisesti, vaan ne olivat vain tekijöidensä tiedossa. Oli siis luontevaa laatia kansallisia SFS-standardeja ja toimialakohtaisia PSK-standardeja, jotka pääasiallisesti olivat menetelmätyyppisiä ja perustuivat hyviin kokemuksiin. Joistakin PSK:n laatimista käsikirjoista tuli best sellereitä ja niitä käytetään edelleen sekä kotimaisissa että kansainvälisissä projekteissa.

Työryhmätoiminta alkoi jo ennen PSK:n perustamista Prosessiteollisuuden Standardisointikerhon puitteissa ja sieltä peritty ensimmäinen PSK:n oma työryhmä TR1 toimi 70-luvun puolivälissä ja tehtävänä oli kapeiden kiilahihnojen standardisointi. Työryhmä ei tällä kertaa julkaissut ainuttakaan standardia, mutta onko sillä oikeastaan väliä, kun kiilahihnan voi hätätapauksessa korvata yhden koon sukkahousuilla. Tämä PSK:n historiikista poimittu asiantuntijaryhmä oli hyvin paljon aikaansa edellä.

PSK:n toiminnan historia voidaan jakaa kolmeen vaiheeseen tietotekniikan kehityksen antaessa niille omat ominaispiirteensä. Ensimmäisessä vaiheessa kaikki tehtiin käsin, jolloin toimintaa rajoitti piirustuslautojen ja tussien käyttö, Remingtonin kirjoituskoneen korjausnäppäin sekä nuoltavien kirjekuorien ja postimerkkien määrä. Tällä tekniikalla ja sillä henkilöstön määrällä ei olisi ollut mahdollista palvella nykyisen suuruista jäsenkuntaa ja yli kahtakymmentä työryhmää. Toisessa vaiheessa oli jo joitain tekstinkäsittelyohjelmia, mutta kolmannessa vaiheessa mukaan tuli Internet. Palvelujen taso ja tehokkuus nousivat aivan uusille lukemille ja jäsenkunnan määrä kasvoi samaan tahtiin. PSK:n taloudesta tuli myös riittävän vahva ja vakaa, jotta se pystyi laajentamaan palvelunsa koskemaan jäsenistölle suunnattuun ilmaiseen seminaaritoimintaan ja yhteisöllisyyttä edistävään syyskokouksen kulttuuritarjontaan. Kaikki tämä yhdessä PSK:n arvomaailman kanssa veti puoleensa tekniikan ja teknisen kaupan alalla eri rooleissa toimivia henkilöitä, jolloin PSK:sta tuli asiantuntijoiden ainutlaatuinen kohtaamispaikka, työelämän oma ja avoin yhteisö.

Oikea toisistaan välittävä yhteisöllisyys on harvinaista nyky-yhteiskunnassa, mutta jo PSK:n alkuaajoista lähtien tilaajat ja toimittajat, urakoitsijat ja suunnittelijat ovat edustaneet yhdessä sellaista yhteisöllisyyttä, että toiminnan jatkuvuus on ollut taattua. PSK on nyt keski-ikäinen ja sen toiminnasta voisi kirjoittaa paksun kirjan, mutta lukisiko sitä kukaan. Löytyisikö sieltä riittävästi erikoisia ja vahvoja persoonia, olisiko siellä paljastuksia vai olisiko kaikki tapahtunut kuivin standardinomaisin kääntein. Hautaako yhteisöllisyys kaikki värikkäät persoonat? Toki yksilöllisyyttä asiantuntijaryhmissä on paljonkin, mutta konsensuksen saavuttaminen vaatii aina yhteisöllisyyttä. Vapautunut omien näkemysten esille tuominen vaatii luottamusta yhteisöön ja turvallisessa ympäristössä yksilöt voivat tulla parhaiten esille. Kanssakäyminen on hedelmällistä, kun kaikki haluavat kertoa mielipiteensä yhtä aikaa ja usein melko äänekkäästi. Yksilöt käyttäytyvät näin ja siinä on todellista asioita eteenpäin vievää voimaa.

Yhteisöllisyys on nykyään muotia ja sosiaalinen media synnyttää koko aika kaikenlaista uutta yhteisöllisyyttä. Sen muotoja ovat sosiaaliset verkostot, ryhmät, verkkoyhteisöt ja fanit. Mutta onko se todellista yhteisöllisyyttä vai jonkinlainen illuusio sen olemassaolosta. Se ei ole sitä yhteisöllisyyttä, jota minä arvostan vaan virtuaaliyhteisössä olemista ja oman edun nimissä tapahtuvaa toimintaa. Talkootyö on mielestäni yhteisöllisyyden korkein aste. Ei vain puhuta ja haaveilla jostain yhteisestä hyvästä, vaan tehdään veloituksetta ja pyyteettä työtä jonkin asian tai toisen osapuolen edun nimissä. Standardisoinnin alalla siinä on erityistä avoimuutta ja tiedon jakaminen antaa yhteisön jäsenille suurta tyydytystä. PSK:n työryhmiin osallistuneiden asiantuntijoiden julkisuuskuva on kuin laadukkaan tuotteen brändi. Se on myönteinen mielikuva, joka muodostuu tiedosta, taidosta ja avoimuudesta sekä kyvystä tehdä yhteisiä päätöksiä. Ja tuo mielikuva on käytännössä osoittautunut todeksi. Työryhmien asiantuntijat eivät kilpaile tietämyksellään, vaan he yhdistävät tietonsa ja ratkaisevat monimutkaisia ja teknisesti vaativia kysymyksiä yhteiseksi hyväksi. Tässä yhteisössä autetaan kaikkia osapuolia standardisoinnin ja siihen liittyvän tiedon alueilla. PSK:n asiantuntijat tiedostavat, että kaveria ei jätetä.

Tulevaisuus on turvattavissa, sillä uskon siihen. PSK panostaa nuoriin, antaa heille mahdollisuuden, tukee heitä ja ennen kaikkea haluaa kuunnella heitä. Odotan nuorten vastausta tähän julistukseen. Se voisi olla hakemus opinnäytetyön rahoittamiseen, johon PSK:ssa on osattu varautua. Vastaus voisi olla ilmoitus tulla työryhmän jäseneksi saadakseen oppia tai voidakseen erikoistua ja tulla asiantuntijaksi. Työryhmissä vanhempi sukupolvi luovuttaa hiljaista tietoa nuoremmille ja näin kivikirveistäkin on pikkuhiljaa siirretty klapikoneisiin. Yhtä hyvin kuin te nuoret voitte ottaa opiksi meidän vanhempien kokemuksista, minä haluan, että te yksilöinä kyseenalaistatte meidän vanhojen jäärien totuudet. Teillä on päivitetty tiedot ja taidot, siihen perustuen on klapikonekin aikanaan keksitty. Mutta älkää unohtako, kaikkeen kehitykseen on vuosituhansien aikana tarvittu myös yhteisöllisyyttä.

Ihmisen perusluonteessa on halu kuulua johonkin joukkoon, tulla hyväksytyksi siinä ja antaa oma panoksensa sille. Afrikkalainen sananlasku taipuu suomeksikin: Yksin ei pitkälle pötkitä. Mutta kuka enää haluaa yksin pitkälle pötkiä ja onko se edes mahdollista.

Me kaikki tällä juhlapaikalla olevat kuulumme samaan joukkoon. Uskon, että olette kokeneet tulleenne hyväksytyksi tässä joukossa ja tiedän, että olette halunneet antaa oman panoksenne tälle PSK Standardisointi-nimiselle yhteisölle. Haluankin kiittää teitä pitkän kaavan mukaan.

Kiitän kaikkia toimintaan osallistuneiden puolisoja. Olette joutuneet olemaan yksin, kun standardisoijat ovat olleet talkoissa ja uhranneet yhteistä aikaanne.

Kiitän kaikkia työryhmäläisiä. Olette ratkaisuilanne parantaneet teollisuutemme kilpailukykyä ja auttaneet kansantaloutemme pärjäämisessä.

Kiitän kaikkia jäsenyritysten yhteyshenkilöitä. Olette vieneet standardisoinnin ilosanomaa eteenpäin yrityksissänne.

Kiitän kaikkia hallitusten puheenjohtajia ja jäseniä. Olette luoneet suuntaviivat toiminnalle ja olleet toiminnanjohtajien tukena.

Kiitän kaikkia toiminnanjohtajia ja toimiston henkilöstöä. Olette tehneet sitoutuneesti ja ammattitaidolla työtänne PSK Standardisoinnin hyväksi.

Kiitän kaikkia yhteistyökumppaneita miellyttävästä yhteistyöstä ja siitä avusta, jonka olemme kulloinkin tarvittaessa teiltä saaneet.

Kiitän omasta ja kaikkien jäsenyritysten puolesta PSK:ta. Ollemme saaneet olla osana tätä yhteisöä ja olemme kokeneet yhteisöllisyyttä sen hienojen arvojen parissa.

Kiitän kaikkia, joita en ole vielä kiittänyt.

Tervetuloa PSK:n 40-vuotisjuhlien talkootansseihin.